

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНА ІННОВАТИКА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма 013 «Початкова освіта»

Спеціальність 013 Початкова освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна інноватика
Викладач (-і)	проф. Цюняк Оксана Петрівна
Контактний телефон викладача	+380969354485
E-mail викладача	oksana.tsiuniak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться щовівторка з 12.00 15.00 год. в 601 ауд. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням студентів з використанням zoom. Запитання можна надсилати на електронну пошту, що вказана у силабусі.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є: концептуальні засади, нормативно-правова база та особливості організації освітнього процесу в умовах Нової української школи; інноваційні технології і методики для організації навчання у початкових класах як складової освітнього процесу; увиразнення сутності понять «інновації», «інноватика», «педагогічна інноватика» та їх класифікація; специфіка організації інноваційного освітнього середовища тощо.</p> <p>Вивчення освітнього компонента спрямоване на усвідомлення соціальної значущості професії вчителя початкових класів, здобуття належного рівня професійної освіти.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: забезпечити професійну підготовку бакалаврів за спеціальністю 013 Початкова освіта, які оволодіють системою знань про концептуальні та теоретичні положення педагогічної інноватики, структуру інноваційної педагогічної діяльності, методики реалізації інновацій у освітньому просторі закладів загальної середньої освіти; сформувані у майбутніх вчителів початкових класів загальні і спеціальні (фахові) компетентності, які необхідні для вирішення професійних завдань в освітньому середовищі Нової української школи відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти (2018) та Концепції «Нова українська школа» (2016); сформувані у здобувачів вищої освіти уміння обирати оптимальні інноваційні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей здобувачів освіти закладів загальної середньої освіти, рівня їхньої підготовки та психолого-педагогічних умов; навчити аналізувати та узагальнювати досвід педагогів-новаторів, самостійно розробляти авторські педагогічні технології відповідно до цілей і завдань освітнього процесу НУШ.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: сформувані позитивне ставлення і прагнення майбутнього вчителя початкових класів до інноваційної дослідницької діяльності, самостійності, творчого оволодіння новітніми педагогічними технологіями для роботи в умовах інноваційного освітнього середовища Нової української школи.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Інтегральна компетентність:</u> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p>	

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організувати їхню пізнавальну діяльність.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти.

СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи.

Програмні результати навчання:

ПР-01. Організувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-02. Управляти складною професійною діяльністю та проектами в умовах початкової школи, виробляти та ухвалювати рішення в непередбачуваних робочих та навчальних контекстах.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-08. Організувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-13. Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПР-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
	013 Початкова освіта		нормативна

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Педагогічна інноватика у системі сучасної науки та освіти. Технології нової української школи.	2	4	10

Тема 2. Інтеграція в освіті. Інтегроване навчання: діяльнісний та тематичний підходи.	2	2	10
Тема 3. Інтерактивне навчання як інноваційна технологія організації освітнього процесу.	2	2	5
Тема 4. Проектна технологія в початковій школі.	2	2	5
Тема 5. Технології проблемного навчання та розвитку творчої особистості.	2	2	5
Тема 6. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності сучасного педагога.	2	2	5
Тема 7. Інноваційна діяльність педагога в умовах нової української школи.	2	2	10
Тема 8. Особливості інклюзивного навчання.	2	2	10
Загальна кількість годин:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Вид контролю – екзамен.</p> <p>На практичних (семінарських) заняттях здобувач вищої освіти може максимально набрати 50 балів, включаючи <i>результати самостійної роботи</i>. За екзамен – максимально 50 балів. Таким чином, підсумкова оцінка – максимум 100 балів.</p> <p>Практичні заняття – 45 балів.</p> <p>Контрольна робота – 5 балів.</p> <p>Здобувач може отримати додаткові бали за результати неформальної освіти як результати навчання з цієї дисципліни, що відображають зміст окремих її тем (але не більше 10 балів) (див. п. «Політика навчальної дисципліни») відповідно до Положення ПНУ (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf).</p>
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 5 балів . Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання, здобувач повинен використовувати сучасні наукові джерела з курсу, нормативно-правове забезпечення про вищу освіту, виконати індивідуальний творчий проєкт на задану тему. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді.
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 50 балів .
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 90 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен .
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> виконуються відповідно до тематики лекцій, семінарських занять, зазначених у силабусі.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за покликанням https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p><u>Відвідування занять:</u> Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного</p>	

університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.).

Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора № 447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf> та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта: Результати неформальної освіти зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Інноваційна діяльність вчителя: термінологічний словник. За заг. ред. О.І. Огієнко. Київ, 2016. 120 с.
2. Інтегроване навчання: тематичний і діяльнісний підходи. URL: <http://nus.org.ua/articles/integrované-navchannya-tematychnyj-i-diyalnisnyj-pidhody-chastyna-1/>.
3. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja. Під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
4. Цюняк О. П. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 128 с.
5. Цюняк О. П. Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності: теоретичні і методичні засади. Монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2020. 335 с.
6. Цюняк О. П., Довбенко С. Ю. Педагогічна інноватика : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 190 с.
7. Цюняк О.П. Професійна підготовка майбутніх вчителів початкових класів в умовах цифрової трансформації освіти. Монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2021. 335 с.
8. Цюняк О.П. Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності: словник інноваційних термінів. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 108 с.
9. Цюняк О.П. Професійна підготовка майбутніх магістрів початкової освіти до інноваційної діяльності: теоретичні і методичні засади. Монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2020. 335 с.
10. Цюняк О.П. Формування професійної готовності майбутніх педагогів до інноваційної діяльності: практикум. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 188 с.

Основні нормативно-правові документи:

1. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/896-93-п>.
2. Державна програма «Вчитель». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-п>.
3. Державний стандарт початкової освіти. (2018). URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novuj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>.
4. Закон України «Про вищу освіту» (2014). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18>.
5. Закон України «Про інноваційну діяльність». 2004. №5. 4–9. URL: www.zakon.rada.gov.ua.
6. Закон України «Про освіту». URL: <https://osvita.ua/school/reform/57472/>.

7. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
8. Концепція розвитку інклюзивної освіти (від 01.10.2010 р.). Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання. Наказ МОН №912 від 01.10.2010 року. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/91893.
9. Національна доктрина розвитку освіти України. URL: <file:///C:/Users/Юрій/Downloads/natsionalna%20doktryna.pdf>.
10. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні. URL: <http://ukraine.uapravo.net/data/base28/ukr28703.htm>.
11. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки (схвалена Указом Президента України від 25.06.2013 року №344/2013).

Допоміжна:

1. Види ігор. URL: <http://vchytel.info/category/vchytel/vydy-ihor/>.
2. Використання проектної технології в початковій школі. Освіта.UA. URL: osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/.
3. Дебати як педагогічна технологія. URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/369/>.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник. Київ, 2012. 352 с.
5. Довбенко С. Ю. Ключові компетентності у європейському освітньому просторі. Гірська школа в умовах реформування системи освіти: компетентнісний вектор. / За наук. ред. д.п.н. Оліяр М.П.; ДВНЗ «ПНУ ім. В. Стефаника». Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2018. С. 268–278.
6. Довбенко С.Ю., Москаленко Ю.М. Науково-філософські ідеї І.А.Зязюна у контексті реформування національної педагогічної освіти. Електронний науковий фаховий журнал «Імідж сучасного педагога» проіндексовано професійними асоціаціями: BASE, Google Академія, WorldCat, OpenAIRE, Наукова періодика України (проект Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського). С.5–7.
7. Ігрова технологія в початковій школі: види, цілі і завдання, актуальність. Цікаві уроки в початковій школі. URL: <http://urok.pp.ua/serednya-osvta/4128-grova-tehnologiya-v-pochatkovy-shkol-vidi-cl-zavdannya-aktualnst-ckav-uroki-v-pochatkovy-shkol.html>.
8. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі: навчальний курс та науково-методичний посібник / Т.В. Сак. Київ: СПД-ФО Парашин І.С., 2011. 101 с.
9. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні: науково-методичний збірник. Київ: ФО-П Придатченко П.М., 2007. 336 с.
10. Інформаційна компетентність як вагома складова фахової компетентності вчителя. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/32355/.
11. Метод проектів – ефективна технологія навчання. URL: <http://osvita.ua/school/method/technol/1415/>.
12. Перевернуте навчання. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=cIKsKYbsPN0>.
13. Проектне навчання: коротко про головне. URL: <http://nus.org.ua/view/proektne-navchannya-kоротко-pro-golovne/>.
14. Семенов О. М. Медіапедагогіка у професійній підготовці майбутнього вчителя: здобутки і проблеми / Interdyscyplinarność pedagogiki i jej subdyscyplin / pod red. Zofii Szaroty , Franciszka Szloska. Warszawa – Kraków. 2013. S. 632–640.
15. Цюняк О.П. Освітні можливості соціальних мереж у професійній підготовці майбутніх педагогів. Вісник кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» №3, 2021: наук. журнал / голов. ред. Г.І. Сотська. Київ: ТОВ «Талком», 2021. 34–37.
16. Цюняк О.П., Федірчик Т.Д., Нікула Н.В. Використання інтернет-ресурсів у професійній підготовці майбутніх педагогів в умовах дистанційного навчання. Гірська школа Українських Карпат. 25. 2021. 107-110.
17. Цюняк О.П. Використання цифрових технологій у професійній підготовці майбутніх педагогів у закладах освіти. «Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах» № 75 (2021). 128–133.

18. Цюняк О.П. Професійна підготовка майбутніх педагогів засобами дистанційного навчання в умовах карантину. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2020. Вип. 1(17). 106–115.
19. Як і коли застосовувати проблемне навчання. URL: <http://nus.org.ua/view/yak-i-koly-zastosovuvaty-problemne-navchannya-a-problem-based-learning/>.
20. Як навчання на основі ігор розвиває навички 21-го століття. URL: <http://nus.org.ua/view/yak-navchannya-na-osnovi-igor-rozvyva-navychky-21-go-stolittya/>.
21. Як провести STEM-урок. URL: <https://naurok.com.ua/post/yak-provesti-stem-urok>.
22. «Перевернене» навчання – ключова тенденція освітніх технологій сучасності. URL: <http://oin.in.ua/perevernene-navchannya-klyuchova-tendentsiya-osvitnih-tehnolohij-suchasnosti/>.
23. STEM-освіта. URL: <https://imzo.gov.ua/stem-osvita/>.

Інформаційні ресурси:

1. Інформаційний портал «Знання». URL: <http://znannya.info>.
2. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>.
3. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.). URL: <http://www.nbuiv.gov.ua/portal>.
4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuiv.gov.ua>.
5. Освіта UA. URL: <http://osvita.ua>.
6. Освіта і Наука. URL: http://firstedu.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=93&Itemid=34.
7. Освіта України. URL: <http://osvita-ukrainy.com.ua>.
8. Педагогічна бібліотека. URL: <http://www.pedlib.clx.ru>
9. Портал сучасних педагогічних ресурсів. URL: <http://www.intellect-invest.org.ua>.

Викладач:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти

Оксана ЦЮНЯК